

Aan
BPD Ontwikkeling bv
De heer E. Makkinga

Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

notitie

Contactpersoon	Kenmerk	Status	Datum
Martin Heinen	20-079	definitief	16 juni 2020

Betreft

Onderzoek steenuil Steenbrugge, Deventer

Aanleiding en doelstelling

BPD Ontwikkeling bv is bezig met de gebiedsontwikkeling van fase 2 in het plan Steenbrugge in Deventer. Het bestemmingsplan is vastgesteld en de aanleg van fase 1 is nagenoeg gereed. Nu wordt een omgevingsvergunning voor fase 2 voorbereid. Ecogroen heeft een quickscan natuurtoets uitgevoerd en aangegeven dat het gebied wordt gebruikt door steenuilen¹. Deze soort is op twee erven in het plangebied waargenomen. Deze erven met de huidige bebouwing blijven bestaan en worden ingepast in de nieuwbouwplannen voor fase 2. Het plangebied ligt binnen de actieradius van steenuil (300 meter) vanuit deze erven. Sinds de publicatie van de quickscan natuurtoets is er geen nieuwe informatie bekend over steenuilen in het plangebied. Om duidelijk te krijgen hoe steenuil het plangebied gebruikt, heeft Ecogroen in het voorjaar van 2020 vervolgonderzoek uitgevoerd.

Doel van het vervolgonderzoek is het vaststellen of, en zo ja waar, nestplaatsen van steenuilen aanwezig zijn. In de quickscan natuurtoets is al bepaald dat delen van het plangebied onderdeel uitmaken van optimaal foerageergebied van deze soort. Aan de hand van de resultaten beoordelen wij of de nieuwbouwplannen van fase 2 negatieve effecten hebben op steenuilen en welke vervolgstappen genomen moeten worden.

Situatie

Het plangebied van fase 2 ligt aan de noordrand van Deventer en wordt globaal begrensd door de Raalterweg, Wechelerweg, Boxbergerweg en het Zandweteringpark. Meer in detail betreft het de thans met maïs ingezaaide toekomstige bouwpercelen. Deze zijn met geel aangegeven in bijlage 1. Het steenuilonderzoek heeft zich gericht op de erven Wechelerweg 52 en 54 en omgeving.

---

¹ Heinen, M.A. (2019). Quickscan natuurtoets Steenbrugge fase 2, Deventer. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 19-003. Ecogroen bv.

notitie

Methode

Territoriumonderzoek

Het territoriumonderzoek is uitgevoerd conform het kennisdocument Steenuil², in de periode 15 februari tot en met 30 april 2020 door een steenuildeskundige van Ecogroen. Het bestond uit drie veldbezoeken, waarbij minimaal een maand tussenperiode zit tussen het eerste en het laatste veldbezoek. Tijdens de veldbezoeken zijn vanaf minimaal een half uur na zonsondergang gedurende een uur territoriumroepen en sociale roepen van steenuilen genoteerd. Om dergelijke roepjes van de steenuil uit te lokken werden tijdens deze avondbezoeken ook de territorium-roep van steenuil bij de erven Wechelerweg 52 en 54 afgespeeld. In tabel 1 zijn de onderzoeksgegevens weergegeven.

Tabel 1 Overzicht van de onderzoeksdata, -tijden en weersomstandigheden.

Datum	Tijd	Temperatuur (°C)	Bewolking	Wind (Bft)	Neerslag
06-02-2020	20:45-21:30 uur	3	bewolkt	windstil	droog
12-03-2020	21:00-21:30 uur	6	half bewolkt	matig	droog
24-03-2020	20:30-21:00 uur	5	helder	weinig	droog
30-04-2020	21:00-22:00 uur	18	helder	weinig	droog

Sporenonderzoek

Tijdens één avondbezoek op 30 april 2020 is door een ecooloog van Ecogroen op het erf Wechelerweg 52 aanvullend sporenonderzoek gedaan. Er is gezocht naar de aanwezigheid van een nest, braakballen en poepsporen (krijtstrepen). Tevens zijn de bewoners ondervraagd.

Omgevingscheck

In 2019 is in het plangebied van fase 2 een inventarisatie uitgevoerd van geschikte biotopen voor steenuil in een omtrek van circa 500 meter rondom de erven Wechelerweg 52 en 54³. Bij verdere bebouwing van het gebied gaat als gevolg van directe effecten circa 3,5 hectare optimaal foerageergebied verloren, binnen een straal van 500 meter rondom de nestplaats aan de Wechelerweg 52. Een steenuilterritorium heeft optimaal foerageergebied binnen een straal van minimaal 300 meter nodig.

Het gedeelte ten zuiden van nummer 54, dat gelegen is in het plangebied, bestaat uit monocultures van maïsakkers. Voorheen waren dit graanakkers. In graanakkers kunnen hoge muizendichtheden optreden die met name voor het voeren van de jonge uilen van grote waarde kunnen zijn. Echter de huidige teelt van maïs heeft dit teniet gedaan. De percelen met maïs in het plangebied gelden zodoende als marginaal leefgebied. Wel zijn ze geschikt om ongestoord in het donker afstanden te overbruggen.

Het erf van Wechelerweg 52 en de met bomen beplante omgeving zijn van onmisbaar belang voor steenuil. Het is een structuurrijk geheel met enkele oude en vele jonge fruitbomen, ruige randjes, moestuin, eikenlaan met brede kruidenrijke berm, kapschuur, jong eikenbosje en een rij jonge walnotenbomen. Een aantal onbebouwde delen en bermen zijn thans nog ruig en daardoor geschikt als leefgebied voor kleine zoogdieren en insecten. Het aangrenzende Zandweteringpark wordt deels begraasd waardoor kort begraasde vegetaties voorhanden zijn waarin kevers en muizen vrij gemakkelijk kunnen worden gevangen. Een ander deel van het grasland bestaat uit hoog gras dat rijk

² BIJ12 (2017). Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*. Versie 1.0, juli 2017.

³ Heinen, M.A. (2019). Quickscan natuurtoets Steenbrugge fase 2, Deventer. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 19-003. Ecogroen bv.

notitie

is aan grote insecten als sprinkhanen. Door de aanwezigheid van fruitbomen en afrasteringspaaltjes is sprake van veel uitkijkposten voor de jacht. Deze biotopen zijn allemaal beoordeeld als optimaal.

Resultaten

Uit het onderzoek komt naar voren dat in het plangebied één territorium van steenuil aanwezig is bij het theehuis aan Wechelerweg 52. Tijdens de eerste drie nachtelijke bezoeken werd door een steenuil gereageerd op het afspe-len van de roep van deze soort. De bewoners hebben in de week voorafgaand aan 30 april twee uilen waargenomen, waaronder een exemplaar die de dakrand van de woning verdedigde tegen een ekster. Dit wijst op een zeer waar-schijnlijk broedgeval ergens onder de dakpannen. Bij Wechelerweg 54 is geen territorium (meer) aanwezig.

Door het bouwrijp maken en bebouwen van het plangebied in fase 2 is de kans aanwezig dat het huidige steenuil-teritorium aan de Wechelerweg 52 verdwijnt als gevolg van indirecte negatieve effecten (het verder geïsoleerd raken van het broedpaar, verstoring door licht en menselijke aanwezigheid).

Advies en vervolgstappen

Bij fase 1 van de nieuwbouw is een deel van het foerageergebied bebouwd geraakt en ongeschikt geworden. Des-tijds zijn inrichtingsmaatregelen voorgesteld ter verbetering van het steenuilbiotoop maar niet volledig uitgevoerd. Desondanks heeft het broedpaar nog bijna jaarlijks in het gebied genesteld.

Het is noodzakelijk dat er voldoende optimaal foerageergebied voor steenuil blijft binnen een straal van 300 meter rondom het erf aan de Wechelerweg 52, zodat het steenuilpaar hier kan blijven broeden. Dat betekent dat het ge-bied rondom het erf niet (verder) bebouwd mag worden en vóórdat de bouw van fase 2 start, optimaal moet wor-den ingericht voor steenuil (zie het groen gearceerde gedeelte in figuur 1). Het Zandweteringpark (geel gearceerd) is momenteel al geschikt foerageergebied en kan met enkel kleine maatregelen nog verder worden verbeterd.

Op de volgende pagina zijn maatregelen weergegeven die moeten worden genomen om de steenuil in het gebied te behouden. Indien deze maatregelen niet of onvoldoende worden uitgevoerd, zijn er negatieve effecten te verwach-ten op het territorium en de nestplaats van steenuil en is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Hiervoor dient dan ook een projectplan met mitigerende maatregelen te worden opgesteld.

notitie

Figuur 1 Steenuilterritorium Wechelerweg 52 en straal leefgebied binnen 300 meter volgens Bij 12 (2017). Groen: inrichtingsmaatregelen nodig, gebied niet bebouwen. Geel: Zandweteringpark, geschikt leefgebied, kleine maatregelen nodig ter verbetering biotoop. Bron luchtfoto: Google Earth.

De volgende mitigerende maatregelen zijn nodig voor het behoud van de steenuil in het plangebied:

- Het ophangen van een steenuilkast op het huidige erf en een tweede kast binnen een straal van 200-500 meter van de huidige nestplaats op een beschutte en rustige plek waar de uilen ongehinderd de mogelijkheid hebben om in het buitengebied te foerageren.
- Het behouden van nachtelijke donkerte rondom het erf Wechelerweg 52.
- Het planten van een hoogstamboomgaard in het Zandweteringpark.
- Het aanleggen van een perceel of strook met graan op een zo kort mogelijke afstand van Wechelerweg 52. Een graanstrook of graanakker dient duurzaam voor een periode van meerdere jaren beschikbaar te zijn en jaarlijks te worden ingezaaid. Vanzelfsprekend mag het graan niet met chemische middelen worden bespoten. Dit garandeert een goede muizenstand en vergroot het voedselaanbod voor steenuil.
- Het plaatsen van uitkijkposten (afrasteringspalen) langs het graanperceel of de graanstrook en verspreid in het Zandweteringpark.
- Het leggen van takkenrillen langs beplantingsstroken en heggen, ter bevordering van een goede muizenstand.

notitie

- Het aanleggen van kruidenrijke graslanden, bermen en stroken met streekeigen soorten. Deze vegetaties dienen gefaseerd te worden gemaaid, zodat er elk jaargetijde hoge begroeiing aanwezig is ('sinusmaaien').
- De maatregelen dienen tijdig te worden gerealiseerd. Dat wil zeggen minimaal een jaar voordat begonnen wordt met het bouwrijp maken van de grond voor fase 2 moeten de mitigerende maatregelen zijn afgerond.
- Deze maatregelen dienen te worden uitgevoerd in overleg met een steenuildeskundige.

notitie

Bijlage 1 – Ligging van het plangebied

Bron: BPD Ontwikkeling bv, inzet: www.gemeentenatlas.nl

De gele percelen worden voor woningbouw ingericht. De erven Wechelerweg 52 en 54 en omgeving (zwarte cirkels) zijn onderzocht.

Rode stip: steenuitterritorium vastgesteld in 2020.

